

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 27P/147/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222204265
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Pacherová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2023:1222204265.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava II pred sudkyňou JUDr. Michaelou Pacherovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. N., U.. XX.XX.XXXX zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa matky: E. L., U.. XX.XX.XXXX, F. R. E.Á. XXX/XX, C., F.Č. E. XX, R. a otca: W. N., U.. XX.XX.XXXX, F. R. T. XXX/X, C. o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

rozhodol:

- I. Súd zveruje maloletú A. N., U.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky.
- II. Obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.
- III. Otec je povinný prispievať a výživu maloletej: A. N., U.. XX.XX.XXXX sumou vo výške 150,- € mesačne, vždy k 15.dňu v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 23.08.2022.
- IV. Zročné výživné, ktoré otcovi vzniklo za obdobie od 23.08.2022 do 30.06.2023 na maloletú A. N., U.. XX.XX.XXXX vo výške 1.539,- € je otec povinný zaplatiť k rukám matky do 30 dní odo dňa doručenia tohto rozsudku.
- V. Styk otca s maloletou A. N., U.. XX.XX.XXXX súd neupravuje.
- VI. Súd ruší uznesenie Okresného súdu Bratislava II, č.k. 27P/147/2022-16 zo dňa 19.09.2022 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/23/2023-36 zo dňa 10.02.2023.
- VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 23.08.2022 sa matka domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k G. A. N., U.. XX.XX.XXXX tak, že dieťa bude zverené do osobnej starostlivosti matke, otec bude zaviazaný povinnosťou platiť na dieťa výživné vo výške 150 € mesačne a nebude mať právo stretávať sa s maloletou. Spolu s návrhom vo veci samej podala matka aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenie, ktorým navrhovala aby súd do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveril maloletú A. do jej osobnej starostlivosti.

2. V návrhu matka uviedla, že maloletá A. sa narodila z jej vzťahu s W. N., U.. XX.XX.XXXX. S otcom dieťaťa manželstvo neuzavreli. V minulosti už mali partnerské problémy ale kvôli dcére chcela vzťah zachovať. Situácia sa začala zhoršovať v dôsledku požívania alkoholických nápojov a drog

zo strany otca, prestal pracovať, bol útočný na matku dieťaťa. Matka dňa 22.08.2022 podala na otca dieťaťa trestné oznámenie, kedy mu bol uložený zákaz priblíženia. Matka poukázala na to, že správanie otca nevyplýva pozitívne na vývin maloletého dieťaťa. Maloletá navštevuje Základnú školu Biskupická 21, Bratislava, výdavky na maloletú vyčíslila nasledovne: poplatky v škole - 70 € (obedy, družina) , krúžky - 50 ročne/ 5 € mesačne, oblečenie - 50 €.

3. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom matky, kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s obsahom rodného listu maloletého dieťaťa, potvrdením OO PZ Bratislava II zo dňa 22.08.2022, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 05.09.2022, trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava II č.k OT/371/2018 zo dňa 27.09.2018, potvrdením o príjme matky, ako aj ďalším obsahom spisového materiálu a zistil nasledovné:

4. A. N., E. U. N. XX.XX.XXXX s nemanželského vzťahu svojich rodičov : E. L., U.. XX.XX.XXXX K. W. N., U.. XX.XX.XXXX.

5. Uznesením Okresného súdu Bratislava II č.k. 27P/147/2022-16 zo dňa 19.09.2022 súd na návrh matky nariadil neodkladné opatrenie, ktorým do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveril maloletú A. do osobnej starostlivosti matke. V odôvodnení uznesenia súd konštatoval, že nariadenie neodkladného opatrenia je v najlepšom záujme maloletej na ochrane jej psychického a fyzického zdravia, je na mieste aj z preventívnych dôvodov, kedy správanie otca indikuje možné ohrozenie maloletého dieťaťa. Potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva aj z ustanovení zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine. Sleduje najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine. V zmysle uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Súd pri nariadení neodkladného opatrenia vychádzal z tvrdení matky o tom, že otec matku aj maloletú fyzicky obmedzuje a napáda ich, okrem toho začal užívať omamné látky a alkohol, prestal chodiť do práce. Matka mala za to, že takéto správanie otca nemá dobrý vplyv na ďalší vývoj maloletej. Poukázala na skutočnosť, že otec už bol za obdobné konanie v minulosti vyšetrovaný a aj odsúdený s podmienčným odkladom trestu odňatia slobody.

6. Voči citovanému uzneseniu podal otec odvolanie, v ktorom uviedol, že by chcel požiadať o zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Deklaroval dobrý vzťah s maloletou, poprel, že by mal problémy s alkoholom a užíval drogy. Uviedol, že má k dispozícii znalecký posudok, ktorý to preukazuje, tento však do spisu nezaložil.

7. Na odvolanie otca Krajský súd v Bratislave uznesením č.k.11CoP/23/2023-36 zo dňa 10.02.2023 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil.

8. Z obsahu trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava II sp. zn. OT/371/2018 zo dňa 27.09.2018 súd zistil, že otec dieťaťa bol súdom uznaný za vinného, že dňa 24.09.2018 v čase okolo 09.00 hod. prišiel na C. Z. Č..X H. R., kde sa nezisteným spôsobom dostal do vchodu a spoločných priestorov domu, následne vyšiel na 4. poschodie a za viacnásobného udierania a kopania do vchodových dverí bytu č. XX sa vyhrážal poškodenej E. L., ktorá sa vtom čase nachádzala vo vnútri v byte so slovami „zbijem Ťa, „odtrhnem Ti hlavu,“ čo vzbudilo u poškodenej E. L. dôvodnú obavu o jej život a zdravie. Svojím konaním sa dopustil prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods., 2 písm. b) Trestného zákona, za čom mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní desať mesiacov, s podmienčným odkladom na skúšobnú domov v trvaní 30 mesiacov.

9. Z obsahu potvrdenia vydané Obvodným oddelením PZ v Bratislave II dňa 22.08.2022 súd zistil, že E. L. podala trestné oznámenie na W. N., U.. XX.XX.XXXX, ktorý sa jej mal vyhrážať smrťou, ťažkou ujmu na zdraví, čím v oznamovateľke vzbudil dôvodnú obavu o jej život a zdravie.

10. Z obsahu potvrdenia o príjme súd zistil, že matka je zamestnaná v obchodnej spoločnosti Regal Veá s.r.o. so sídlom Školská 929/42, Drahovce v trvalom pracovnom pomerte, kde za obdobie od augusta 2022 do mája 2023 mala čistý mesačný príjem v priemernej výške 658 €.

11. V období od 28.11.2022 do 15.06.2023 bol otec v konaní zastúpený advokátkou JUDr. Dagmar Matuškovou. Právna zástupkyňa otca bola predvolaná na pojednávanie na deň 28.06.2023 spolu s

výzvou na vyjadrenie sa k návrhu a doloženie listinných dokladov preukazujúcich osobné a majetkové pomery klienta. Predvolanie na pojednávanie na deň 28.06.2023 spolu s výzvou prevzala právna zástupkyňa otca dňa 02.05.2023. Dňa 15.06.2023 oznámila vypovedanie plnej moci otcovi dieťaťa, s tým aby ďalšie písomnosti súd doručoval priamo otcovi dieťaťa. Podľa § 22 ods. 5 zák.č. 586/2003 Z.z v znení neskorších zmien o advokácii je advokát povinný do 15 dní od doručenia oznámenia klientovi o odstúpení od zmluvy o poskytovaní právnych služieb vykonať všetky neodkladné úkony. Podľa § 13 Advokátskeho poriadku, po skončení zastúpenia je advokát povinný bez zbytočného odkladu vec s klientom písomne finančne vysporiadať a vrátiť mu všetky doklady, ktoré mu zveril, alebo ktoré v mene klienta počas zastupovania prevzal. Do vypovedania plnej moci nedoručila právna zástupkyňa otca súdu kvalifikované vyjadrenie k návrhu ani doklady preukazujúce osobné a majetkové pomery otca. Vyjadrenie k návrhu a požadované listinné dôkazy preukazujúce osobné a majetkové pomery nedoručil súdu ani otec po ukončení zastúpenia advokátkou. Otec sa na termín pojednávania nedostavil ani nežiadal o jeho odročenie, preto súd vec prejednal podľa § 180 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v neprítomnosti otca dieťaťa.

12. Matka na pojednávaní súdu konanom dňa 28.06.2023 uviedla, že na podanom návrhu trvá. Uviedla, že z jej vzťahu s W. N. sa dňa 09.09.2014 narodila A. N.. Od narodenia dieťaťa žila spolu s otcom dieťaťa v jednej domácnosti, striedavo v Bratislave a v Jelke. S otcom dieťaťa mali dlhodobu nezhodu, fyzicky ju inzultoval viackrát a to aj za prítomnosti maloletej dcéry. Kvôli dcére však mala záujem vzťah udržať, preto na polícii nebola. Počas ich vzťahu otec požíval alkohol, drogy aj lieky. Keď bola v práci zavolať si domov kamarátov, dcéra jej povedala, že videla, ako otec užil akési lieky. Doma našla aj tabletky Xanaxu. V priebehu ich spolužitia ju viackrát napadol, naposledy v auguste 2022, vtedy už išla na políciu a ukončila s ním spolužitie. Prenajala si dvojgársónku na Stavbárskej, kde býva s dcérou. Partnera nemá, manželstvo neuzavrela, okrem maloletej A. iné deti nemá. Pracuje ako pomocná sila v kuchyni, iný zdroj príjmu nemá. Odkedy ukončila spolužitie s otcom dieťaťa, výživné na dcéru otec neplatí, nekupuje jej ani žiadne oblečenie alebo iné potrebné veci, darčeky pri príležitosti sviatkov jej tiež nekupuje. Na Vianoce 2022 jej kúpil jednu bábiku. Matka uviedla, že nemá vedomosť, kde sa otec dieťaťa zdržiava ani kde pracuje. Naposledy pracoval tiež kuchyni, vyučený nie je. Otec sa s dcérou stretáva možno raz za štyri mesiace, vtedy si na ňu spomenie, matke zavolať, že sa chce stretnúť. Naposledy s ňou bol pred dvoma týždňami, zobral ju cez víkend k svojej matke, kde aj prespala, ale na druhý deň volala dcéra matke, že otec odišiel a celý deň bol preč. Ona zostala sama s babkou. Dcéra sa na otca tešila ale nakoniec bola zo stretnutia sklamaná. Ohľadne styku otca s maloletou matka na pojednávaní uviedla, že po zvážení by navrhovala aby súd styk otca s maloletou A. neupravoval.

13. Kolízny opatrovník pred súdom uviedol, že súhlasí aby bola maloletá zverená do starostlivosti matke otec bol zaviazaný platiť na dcéru výživné vo výške 150 € mesačne, pričom jeho styk s dcérou upravený nebude.

14. Podľa § 24 ods. 4 zák. č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

15. Podľa prvej vety § 36 ods. 1 cit. zákona rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zák. o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 Zák. o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 4 Zák. o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

19. Podľa § 62 ods. 5 Zák. o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

21. Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zák. o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

22. Podľa § 77 ods. 1 Zák. o rodine právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

23. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

24. Podľa článku 18 Dohovoru o právach dieťaťa prijatého dňa 20. novembra 1989 v New Yorku podpísaného v mene Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky v New Yorku 30. septembra 1990, ktorý pre Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku nadobudol platnosť v súlade so svojim článkom 49 ods. 2 dňom 6. februára 1991 štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, vynaložia všetko úsilie na to, aby sa uznala zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia, majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa.

25. Rozhodnutie o tom, ktorému z rodičov bude dieťa zverené do osobnej starostlivosti zohľadňuje množstvo faktorov jednak na strane dieťaťa a jednak na strane rodičov. Vo veciach starostlivosti o maloletých sú súdy povinné vždy prihliadať v prvom rade na záujem dieťaťa. Zásadnými okolnosťami, ktoré majú vplyv na rozhodnutie o zverení dieťaťa do starostlivosti jednému z rodičov sú najmä osobnosť rodiča, vzťah rodiča k dieťaťu, charakter, morálka a štruktúra mravných noriem rodičov, rešpekt k právu dieťaťa sýkať sa s druhým rodičom, vzťah dieťaťa ku každému z rodičov či kontinuita prostredia.

26. Otázka zverenia detí do starostlivosti matky v konaní nebola sporná. Maloleté dieťa žilo s oboma rodičmi v jednej domácnosti do augusta 2022. V nasledujúcom období sa matka od otca odsťahovala z dôvodu jeho nevhodného spôsobu života, agresívneho správania voči matke, čoho svedkom bola aj maloletá. Od uvedenej doby býva matka s dcérou sama v prenajatom byte, pričom otec sa o dcéru zaujíma iba veľmi sporadicky, na dcéru výživné neplatí. Vzhľadom na to, že matka sama zabezpečuje starostlivosť o dieťa, voči jej starostlivosti neboli výhrady, je riadne zamestnaná a vedie slušný život, súd rozhodol tak, že maloletú zveril do jej osobnej starostlivosti.

27. O zastupovaní a správe majetku maloletých detí, súd rozhodol tak, že toto právo priznal obom rodičom. Zastupovanie dieťaťa navonok je právo konať za dieťa s právnymi účinkami, ktoré je odrazom práva rodičov rozhodovať o dieťati. Správa majetku dieťaťa predstavuje právo rodiča obhospodarovať majetok dieťaťa v súlade s jeho záujmami.

28. Pri určení výšky výživného súd vychádzal nielen z potrieb maloletého dieťaťa, ale i z možností, schopností ako aj majetkových pomerov oboch rodičov. Rozsah vyživovacej povinnosti rodičov k maloletým deťom je upravený na základe všeobecných kritérií, ktoré sa uplatňujú pri všetkých druhoch vyživovacích povinnostiach. Týmto všeobecnými kritériami sú tak, ako to vyplýva i z ustanovenia § 75 Zákona o rodine, odôvodnené potreby oprávneného, schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Pokiaľ ide o vyživovacu povinnosť rodičov k deťom, zákon o rodine ustanovuje, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni oboch svojich rodičov, to znamená, že vychádza z rovnakej životnej úrovne rodičov a detí. Vodiacom zásadou na strane povinného rodiča je miera jeho schopností,

možnosti a majetkových pomerov. Za schopnosti každého rodiča treba považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Tento však treba pri posudzovaní ďalej modifikovať možnosťami rodiča, ktoré rozširujú jeho reálne dosahovaný zárobok o subjektívnymi vlastnosťami podmienené možnosti (fyzická zdatnosť, vzdelanie, zdravotný stav, pracovné ponuky, časový priestor, prax, skúsenosti v odbore atď.). Možnosti rodiča ovplyvňujú aj objektívne okolnosti akými sú dopyt na trhu práce alebo ohodnotenie rovnakej pozície.

29. Matka pracuje ako pomocná sila v kuchyni, kde dosahuje zárobok vo výške 658 €, poberá prídavky na dieťa vo výške 60 € mesačne. Iný zdroj príjmu nemá. Matka si prenajíma byt na E. Z. za sumu 450 € mesačne. A. je dieťa vo veku 8 rokov, je žiačkou prvého stupňa základnej školy. V škole chodí na obedy aj do družiny. Len výdaje na školu matka vyčíslila sumou 70 € mesačne, k tomu je potrebné pripočítať stravu, ošatenie, školské potreby, voľno časové aktivity ako aj pomernú časť nákladov na bývanie. Keďže otec súdu nedoložil listinné dôkazy preukazujúce jeho osobné a majetkové pomery, súd vychádzal z potenciality jeho príjmu, teda príjmu, ktorý by mohol reálne dosahovať. Podľa matky otec nie je vyučený, pracoval však rovnako ako matka v pozícii pomocnej sily v kuchyni, teda je schopný zarobiť rovnako ako matka t.j. minimálne sumu 658 € netto. Otec iné deti okrem maloletej A. nemá, manželstvo neuzavrel. Súd potom vychádza, že je v možnostiach otca platiť na dcéru výživné vo výške 150 €, prihliadnuc na to, že jeho osobná starostlivosť o dieťa je minimálna, o dieťa prejavuje iba sporadický záujem.

30. Matka pôvodne navrhovala otcovi styk s dcérou zakázať, v priebehu konania zmenila svoj návrh tak, že navrhovala styk otca s dieťaťom neupraviť. Súd jej návrhu v tomto smere vyhovel. Z obsahu listinných dôkazov mal súd preukázané, že otec sa nesprával násilne voči maloletej, matka uvedené netvrdila ani pred políciou. Z obsahu trestného rozkazu Okresného súdu Bratislava II sp. zn. OT/371/2018 nevyplýva, že by sa otec správal nevhodne voči maloletej. Keďže stretnutia otca s maloletou nie sú ani v súčasnosti pravidelné, skôr veľmi sporadické, bude na dohode rodičov, v akom rozsahu sa styk otca s maloletou bude realizovať.

31. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 C.m.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.